

"Rättvisa är omöjlig om ett folk får frisedel att förtrycka ett annat"

I mitten av november tycks DN:s Israelkorrespondent Nathan Shachar ha fått en aha-upplevelse. Han tror att Israels premiärminister Netanyahu har tiden emot sig: "Det fortsatta byggandet på palestinsk mark och de resultatlösa fredsturena underminerar hans ställning i Washington och Europa och kommer förr eller senare att blotta Israel för internationella påtryckningar".

Kan man hoppas att Shachar har rätt? Kommer det internationella samfundet äntligen att inse att påtryckningar, det vill säga BDS – bojkott, desinvestering och sanktioner är enda alternativet till nya storkrig? Förr brukade arméerna rulla upp med stridsvagnar och kanoner varje årtionde: 1956, 1967, 1973, 1982. Men så drog sig grannstaterna ur, Egypten och Jordanien slöt fred med Israel, till och med PLO slöt fred genom Osloavtalet 1993. De stora krigen flyttade österut, till Iran, Irak, Gulfen och Afghanistan. Palestinafrågan hamnade i skymundan. Men våldet mot palestinier har fortsatt oavbrutet.

På den palestinska sidan tycks tålamodet börja tryta. Höstnumret av den palestinska tidskriften Al-Dirasat al-Filastiniya inleds med en artikel som blandar resignation och raseri. Här listas PLO:s reträtter från 70-talet och framåt. PLO har erkänt Israel, accepterat en sorts apartheidkanton för Västbanken, lagt ner vapnen helt, ingått omfattande samarbete med israeliska säkerhetstjänster för att hålla koll på de marginalgrupper som vill slå mot occupationen. Och vad har man fått i utbyte? Intet. Så vad gör man då? Tja, skriver Bilal al-Hassan, "efter detta återstår, logiskt, inget annat än att acceptera en annan logik, en motståndslogik, men det förutsätter en vilja som tycks saknas totalt." Finkänsligt utpekar al-Hassan inte vem han anser saknar vilja till en motståndslogik, men det kan knappast vara någon annan än PLO-ledningen.

Samtidigt, från ett annat perspektiv, framhårdar Uri Avnery, den israeliska fredsrelsens nestor som är född i Hamburg, i att jämföra fascistiseringen av Israel med vad som hände under hans egen uppväxt i Tyskland. Vi som stödjer Palestina brukar undvika kopplingar till Hitlernazismen, eftersom det är en absolut dimensionsskillnad mellan massfördrivning och fysiskt folkmord. Men när en person som Avnery öppet varnar för att rasismen i Israel mot araber nu är på en nivå som liknar situationen på 30-talet i Tyskland, borde fler lyssna.

Det är mot den bakgrunden man måste bedöma det israeliska kravet på att palestinerna skall erkänna Israel som "judisk stat". PLO har redan för drygt tjugo år sedan erkänt Israel på grundval av FN:s delningsbeslut 1947 som talar om en arabisk och en judisk stat. Vad skulle PLO erkänna utöver detta?

En annan artikel i al-Dirasat al-Filastiniya av Raif Zariq analyserar detta och kommer fram till att det inte handlar om PLO:s erkännande av en judisk stat vid sidan av en palestinsk, utan om palestinerna i Israel som snart utgör 20 procent av befolkningen. Det är dem Israel vill tvinga att erkänna sin stat som judisk.

Vad betyder det? Handlar det bara om flagga och yttre symboler? Eller om konkreta former av diskriminering av dem som inte är judar? Att icke-judar i Israel inte diskrimineras är en myt som förhoppningsvis Susan Nathan krossade med sin avslöjande bok "Ett annat Israel", om sitt liv som judinna i en arabisk by i Israel.

Globaliseringen har förändrat mycket. Men en sak tycks vara beständig, opåverkad av etnicitet, tidevarv, klass-tillhörighet etc – känslan för rättvisa. Så är det också med Palestina. Men rättvisa är omöjlig om ett folk får frisedel att förtrycka ett annat.

Även om PLO-ledningen saknar motståndslogik, håller tålamodet på att ta slut också hos många normalt moderata palestinier. Om inte omvärlden tvingar Israel att verkställa FN-beslut, tillämpa folkrätten och behandla israeliska judar och palestinier lika, kommer motståndet att blossa upp igen, kanske också väster om apartheidmuren.

Per Gahrton

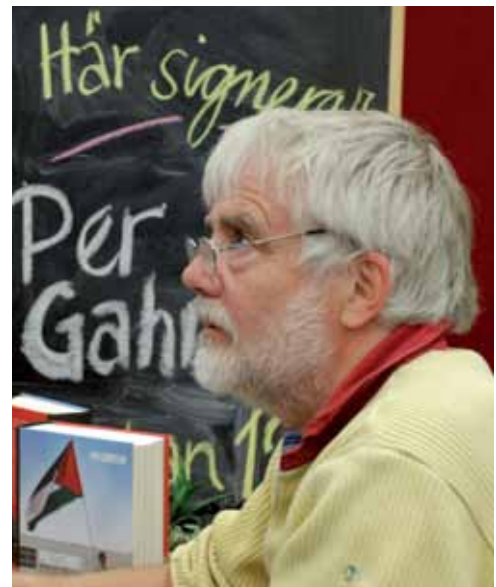

Foto: Anna Wester

Foto: Catrin Ormestad

Foto: Catrin Ormestad